

چون چراغ لاله سوزم در خیابان شما ای جوانان عجم جان من و جان شما
حلقه گرد من زنید ای پیکران آب و گل آتشی در سینه دارم از نیاکان شما

معنی بیت اول: ای جوانان ایرانی، وجود مرا مانند وجود خود بدانید، زیرا من همچون چراغ لاله در خیابان های شما می سوزم و روشنایی می دهم.

دانش زبانی: چون: حرف اضافه / چراغ لاله: متمم/سوزم: می سوزم، مضارع اخباری/ ای جوانان عجم: منادا

دانش ادبی: تشبیه/چراغ و سوختن: تناسب/تکرار چون /واج آرای: ن

معنی بیت دوم: ای فرزندان ادم، دور من جمع شوید زیرا من فرهنگ و اخلاق اجداد شما را در درونم حفظ کرده ام.

دانش زبانی: ای پیکران آب و گل: منادا/آتش: مفعول/گرد: قید/در سینه: متمم/از نیاکان شما: متمم/بیت سه جمله دارد.

معنی لغات

نیاکان: انسان های خوب / به حق: به درستی/اعتراض: گله، شکایت/زیاده: بیش از اندازه/ غره: مغرور، تکبر/ صبور: شکیبا/ مرغ: پرنده/ رایگان: مجانی، مفت/ خرد: کوچک، ریز/ ارباب: صاحب، مالک، رئیس/آزرد: رنجور، ناراحت/ به حق: درست /بیفشانی: بکاری /

آرایه ها

نادوست: دوست دار-تضاد/مورد اعتماد بودن: کنایه از قبول داشتن/کم: زیاد-تضاد/کوچک: بزرگ-تضاد/آواز سردادن-کنایه از خواندن/خاک: مجاز از زمین/بر خاک فشاندن: کنایه از کاشتن/با رویدنش همراه شدن: کنایه از بزرگ شدن/زندگی در یک درخت جریان دارد: جان بخشی / پول، ثروت، دارایی: مراعات النظیر/ یک دل: کنایه از باوفا و صمیمی بودن/ شکوفا شدن: کنایه از خوشحال بودن

توضیح برخی عبارات متن

آرزو می کنم که دشمن نیز داشته باشی، نه کم و نه زیاد درست به اندازه، تا گاهی باورهایت را مورد پرسش قرار دهند که دست کم یکی از آنها اعتراض به حق باشد، تا زیاده به خودت غره نشوی.

معنی: برای تو آرزو می کنم به اندازه کافی دشمن داشته باشی نه کم و نه زیاد برای اینکه گاهی از اعتقادات و

باورهایت از تو سوال بپرسد و اعتراض کند تا حداقل یکی از آنها درست باشد و تو به خودت زیاد مغرور

نشوی.

آرزو می کنم دانه ای هم بر خاک بیفشانی هرچند خرد بوده باشد و با رویدنش همراه شوی تا دریابی چه قدر زندگی در یک درخت جریان دارد.

معنی : برای تو آرزو می کنم که دانه ای کوچک را در خاک بکاری و شاهد بزرگ شدنش باشی و بفهمی در یک درخت، خداوند چه شوری از زندگی را نهاده است.
آری پول ارباب بدی است، اما خدمتگزار خوبی است.
معنی : اگر پول انسان را کنترل کند و زیاده خواهی کند، مناسب نیست پول باید در خدمت انسان باشد و درست از آن استفاده کند.

خوداریابی

۱_ چرا شاعر می گوید : انسان باید دشمن هم داشته باشد ؟

تا گاهی باورهایت را مورد پرسش قرار دهد، که دست کم یک از آن ها اعتراض به حق باشد، تا زیاده به خود غره نشوی .

۲_ چرا پول ارباب بدی است ولی خدمتگزار خوبی است؟

زیرا اگر ثروت و پول بر انسان حاکم باشد، آگاهی و معرفت را از انسان خواهد گرفت و انسان را به هر سمت و سویی خواهد کشاند انسان باید پول و ثروت را در اختیار خود بگیرد و در جهت خوب و مثبت به کار بندد و حاکم فرمانروای پول خود باشد.

۳_ اگر شما به جای شاعر بودید ، برای دوستانتان چه آرزوهای دیگری داشتید؟

آرزو می کردم همیشه سلامت باشند و بیماری هیچ گاه به سراغشان نیاید.

نکته زبانی:

واژه سازی

۱- واژه ی ساده ۲- واژه ی وندی ۳- واژه ی مرکب

. واژه ساده: کلمه هایی هستند که از یک بخش ساخته شده اند و معنی مستقلی دارند. این

کلمات را نمی شود به چند بخش تقسیم کرد.

مثال:

درخت ، میز ، مادر ، دوست ، خانه ، زندگی ...

۲- واژه وندی: کلمه هایی هستند که از یک بخش معنی دار و یک بخش بی معنی «پیشوند یا پسوند»

تشکیل شده اند.

مثال:

گلستان: گل + ستان { گل: معنی دار } { ستان: بی معنی }

عروسک: عروس + ک { عروس: معنی دار } { ک: بی معنی }

درختان: درخت + ان { درخت: معنی دار } { ان: بی معنی }

کارگاه: کار + گاه { کار: معنی دار } { گاه: بی معنی }

آبی: آب + ی { آب: معنی دار } { ی: بی معنی }

۳- واژه مرکب: کلمه هایی هستند که از دو یا چند بخش معنی دار و مستقل ساخته شده اند.

مثال:

کتابخانه: کتاب + خانه { هر دو قسمت معنی دارند }

کارنامه: کار + نامه { هر دو قسمت معنی دارند }

مداد تراش: مداد + تراش { هر دو قسمت معنی دارند }

گفت و گو

بر عهده ی دانش آموز

نوشتن

۱- برای هر واژه دو هم خانواده بنویسید و در جدول قرار دهید.

غره	مغرور	غرور
اعتماد	معتمد	عماد
احساس	محسوس	حس
اعتراض	عرض	معارض

۲- بر عهده ی دانش آموز

۳- ساخت هر واژه را مشخص کنید . ↓

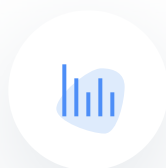
ساده	وندی	مرکب
پرنده	شادمان	خدمتگزار
دشمن	تعمیرگاه	هوایما
فکر	نی زار	آبراه
ساده	آرزومند	سردبیر

تهیه کننده : محمدمین گرگانی دوجی - گنبد کاووس - تابستان ۹۹

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد